

SEANCES DU MERCREDI 11 MAI 1983
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 11 MEI 1983**ASSEMBLEE**
PLENAIRE VERGADERING**SEANCE DU MATIN**
OCHTENDVERGADERING**SOMMAIRE:****CONGES:**

Page 2034.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1983.

Projet de loi ajustant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1982.

Discussion générale. — *Orateurs:* MM. R. Maes, De Bremaeker, Eicher, Edg. Peetermans, M. Vreven, ministre de la Défense nationale, p. 2034.

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1983.

Discussion et vote des articles, p. 2040.

Projet de loi ajustant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1982.

Discussion et vote des articles, p. 2042.

INHOUDSOPGAVE:**VERLOF:**

Bladzijde 2034.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1983.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1982.

Algemene bespreking. — *Sprekers:* de heren R. Maes, De Bremaeker, Eicher, Edg. Peetermans, de heer Vreven, minister van Landsverdediging, blz. 2034.

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1983.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2040.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1982.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2042.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.
De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Vanderpoorten, Féris et Van Daele, pour des devoirs administratifs; Lutgen et Lepaffe, pour d'autres devoirs; Mouton, pour raisons de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Vanderpoorten, Féris en Van Daele, wegens bestuursplichten; Lutgen en Lepaffe, wegens andere plichten; Mouton, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE
RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE
BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1982*Algemene beraadslaging*

PROJET DE LOI CONCERNANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1982

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van de Rijkswacht.

Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget de la Gendarmerie.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Robert Maes.

De heer R. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, slechts enkele maanden geleden hebben wij, toen met veel vertraging, de begroting van de Rijkswacht voor 1982 besproken.

Zowel wat de begroting, als wat de andere problemen in verband met de rijkswacht betreft, zijn er inmiddels feitelijk geen nieuwe elementen opgedoken zodat ik vrij kort kan gaan.

Ik heb er niet de minste moeite mee, ook vanuit de oppositie, te bevestigen dat de rijkswacht er nodig is en dit korps, althans globaal bekeken, goed werk levert.

De begroting zelf is vrij eenvoudig en doorzichtig — hetgeen tussen haakjes, niet van alle begrotingen kan worden gezegd —, en over de cijfergegevens valt eigenlijk niets nieuws te vertellen.

Precies daarom vraag ik mij af waar dan bepaalde sommen vandaan komen die, zoals uit het proces-François blijkt, aangewend werden bij de bestrijding van het drugprobleem. Daar was op een bepaald ogenblik sprake van een som, indien ik het goed voorheb van 1,5 miljoen die aan deze zaak besteed werd. Kan de heer minister mij misschien eens verduidelijken van welke begrotingspost dergelijke som afgenomen werd? Of bestaat er bij de rijkswacht misschien een zwarte kas waar inkomsten en uitgaven in zekere mate elkaar dekken?

Het grootste probleem voor de rijkswacht waarop trouwens bij de bespreking, zowel van de vorige begroting, als van de huidige begroting in de Kamercommissie en de openbare vergadering van de Kamer, herhaaldelijk de aandacht werd gevestigd, is de stijgende omvang van de taken die de rijkswacht moet op zich nemen en het feitelijk tekort aan personeel om dit naar behoren te doen.

De meest voor de hand liggende oplossing zou dan — zeker in een tijd van grote werkloosheid onder de jongeren — de opvulling van het wettelijk bepaalde personeelsbestand zijn. En het is zeker niet de vrees voor een te talrijke rijkswacht die ons op het ogenblik deze oplossing als ongewenst doet voorkomen. Ik zie ons inderdaad nog niet zo vlug verplicht ons onder onze banken te verstoppen omdat hier een of andere rijkswachtkolonnei met enkele tientallen manschappen komt binnenvallen en wat schoten in de lucht afvuurt.

Het is, eens te meer, om budgettaire redenen, dat de aanwerving van bijkomend personeel uitgesloten is en wij kunnen niet anders dan vaststellen dat ook de openbare veiligheid in het algemeen dan maar de nadelige gevolgen moet ondervinden van het slechte financieel beheer dat in deze Staat gedurende vele opeenvolgende jaren schering en inslag was.

Wij zitten ook hier dus opgescheept met een probleem dat op geen goede manier kan worden opgelost en waarbij dan noodgedwongen naar minder goede oplossingen gegrepen wordt.

Eén van de uitgedachte minder goede oplossingen was het overhevelen van een aantal beroepsmilitairen naar de rijkswacht, maar dit heeft duidelijk niet de gewenste resultaten opgeleverd.

Ook het inschakelen van miliciens werd overwogen maar, gezien de specifieke taken van de rijkswacht, lijkt ook deze oplossing mij allerminst aan te bevelen.

Wel zou men moeten werk maken van de definitieve oprichting van het administratief en logistiek korps, waarvan al sedert jaren sprake is, en voor het louter administratief werk zou men meer burgerpersoneel kunnen inschakelen. Waarom bijvoorbeeld geen uitgebreid soort BTK-project voor het kantoorwerk bij de rijkswacht? Zo zou men er moeten kunnen toe komen het aantal rijkswachters, ingezet voor de meest noodzakelijke taken van de rijkswacht, te verhogen. Mijns inziens is dit inderdaad nodig en daarbij steun ik niet alleen op de cijfergegevens die door de minister onder meer in de Kamercommissie werden megedeeld, maar ook op persoonlijke ondervinding en feiten die wij alle dagen kunnen vaststellen.

De problemen rijzen vooral 's avonds, 's nachts en tijdens de weekeinden of feestdagen en het is blijkbaar zelfs in de huidige tijdsomstandigheden niet zo gemakkelijk liefhebbers te vinden om op deze tijdstippen te werken, zeker wanneer men er geen al te overvloedige betaling kan tegen aangooien. Maar dit neemt niet weg dat wie 's avonds of 's nachts een ongeval heeft en lang op een tussenkomst van de rijkswacht moet wachten, daarmee niet gelukkig kan zijn, om nog maar niet te spreken van de grotere nadelen verbonden aan laattijdig optreden bij rellen op jeugdfeiven en ergere misdaden.

Het komt er dus op aan de rijkswacht zeker niet of niet in de grootste mate in te zetten daar waar dit niet strikt vereist is. Alle autoriteiten, zoals burgemeesters en provinciegouverneurs, zouden met deze noodzaak moeten rekening houden bij het al dan niet verbieden of toelaten van bepaalde betogingen of tegenbetogingen.

Dit brengt mij ertoe nog eens op te werpen dat, ook inzake het al dan niet tussenbeide komen van de rijkswacht, en de manier waarop dit gebeurt, er geen sprake mag zijn van twee maten en twee gewichten.

Met enige verbazing heb ik bijvoorbeeld kennis genomen van het optreden van de rijkswacht naar aanleiding van het versperren van een belangrijke verkeersweg door arbeiders van een met sluiting bedreigd bedrijf. Men heeft blijkbaar deze wegversperring eerst gedurende geruime tijd ongemoeid gelaten en daarna is de rijkswacht een paar keer opgetreden. Dit optreden werd echter ook telkens weer onderbroken en de rijkswacht trok uiteindelijk blijkbaar aan het kortste eind. Daarbij kan natuurlijk de vraag rijzen of in dit geval de arbeiders, die tot de actie overgingen, al dan niet gelijk hadden inzake de grond van de zaak. Maar het is toch klaar en duidelijk dat, wanneer men rekening zou gaan houden met het al dan niet gelijk hebben van de mensen die hier of daar tot een actie overgaan en daarbij daden verrichten die, strikt genomen, strijdig zijn met bepaalde wetten, dit overal op een gelijke en evenwichtige wijze zou moeten gebeuren. En het hoeft wel niet gezegd dat de rijkswacht aldus op een onaanvaardbare manier tot een beoordelingskeuze zou verplicht worden. Derhalve zou in alle omstandigheden de uitdrukking «iedereen gelijk voor de wet» zeker bij het optreden van de rijkswacht moeten gelden. Wat dan uiteraard niet wil zeggen dat voorafgaand overleg en overreding niet bij iedere inzet zouden wenselijk blijven maar dan ook in alle situaties, overal en in gelijke mate.

Voor het overige moeten een goede selectie en een goede opleiding een blijvende zorg uitmaken om in individuele gevallen machtsmisbruik en ergere fouten te vermijden.

De selectiemogelijkheden die er op het ogenblik zijn of zouden moeten zijn, zouden ook tot de inzet van echt tweetalige rijkswachters in het Brusselse moeten leiden.

Tenslotte blijf ik in verband met de rijkswacht nog met een paar vragen zitten.

De eerste vraag is vrij eenvoudig en u zal, mijnheer de minister, dan ook wel geen moeite hebben met het antwoord.

Zij luidt immers: Zijn het de wensen en wenken van de rijkswacht die de doorslag geven bij de conceptie van de door Openbare Werken nieuw op te richten gebouwen die voor de rijkswacht bestemd zijn? Of zijn het alleen eigen maatstaven van Openbare Werken die gehanteerd worden of de doorslag geven?

Ik heb namelijk gehoord dat de rijkswacht zelf al zou tevreden geweest zijn met nieuwe gebouwen die, in sommige gevallen, heel wat minder zouden gekost hebben dan die welke uiteindelijk door Openbare Werken werden opgericht.

Mijn tweede vraag is delicater en daar ik begrip kan opbrengen voor een zekere discretie, in bepaalde gevallen nodig voor de faam van het korps, zou ik genoeg kunnen nemen met een gewoon «ja»-antwoord, indien dit tenminste de werkelijkheid zou weergeven.

Terwijl het onderzoek volop aan de gang was betreffende het dossier dat men de nu blijkbaar afgehandelde hoofdzaak-François

zou kunnen noemen, had een bomaanslag plaats op een bepaalde dienstwagen van de rijkswacht en een moordaanslag op een officier. Omstreeks dezelfde periode greep er eveneens een belangrijke wapendiefstal plaats uit een rijkswachtkazerne. Zeker de twee eerstgenoemde gebeurtenissen houden vermoedelijk verband met genoemde gerechtszaak en wijzen op betrokkenheden, ik zeg niet in eigen schoot, maar in eigen familie.

Wordt, mijnheer de minister, ook nu nog al het mogelijke gedaan om deze bij mijn weten onopgehelderde misdrijven op te lossen? Ik hoop op een positief antwoord want er blijft, indien er geen oplossing zou komen in deze zaken, toch een gevoel van onbehagen over, wegens de, wellicht verkeerde, indruk dat er iets te verbergen zou zijn.

Tot slot zou ik in naam van onze fractie willen zeggen dat wij deze begroting, onder meer om de redenen die ik aanhaalde, niet zullen goedkeuren wat daarom niet wil zeggen dat wij geen waardering zouden hebben voor het positieve werk van de rijkswacht op vele terreinen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Bremeaeker.

De heer De Bremeaeker. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het zal u allicht verrassen de socialistische fractie woorden van lof te horen toesturen aan het personeel van de rijkswacht. Ofschoon wij het optreden van de rijkswacht in het verleden niet altijd hebben kunnen appreciëren, zijn wij toch niet blind voor het feit dat dit korps van ongeveer 16 000 mensen het ook niet altijd gemakkelijk heeft.

Dit neemt niet weg dat er een gefundeerde kritiek blijft bestaan op het beleid van dit korps, een beleid dat blijk geeft van weinig originaliteit, van een onwil om de rijkswacht meer te incorporeren in wat er na het aannemen van de volmachten zal overblijven van het democratisch staatsbestel en van wat we niet bepaald een verplichte personeelspolitiek zouden durven te noemen.

Er is reeds veel gezegd over de rijkswacht, in veel merkwaardige uiteenzettingen van collega's, onder meer in de vrij recente bespreking van de begroting 1982.

Ik zal daarom bondig zijn, en me beperken tot enkele hoofdpunten.

Allereerst is het wenselijk dat de rijkswacht een minder militair karakter zou vertonen. Het feit dat de minister in de commissiebesprekingen in de Kamer verklaarde dat het militair karakter van de rijkswacht een historische constante is, en daarvoor teruggrijpt naar de Franse Revolutie, is mijns inziens geen reden om in dergelijke lijnen te blijven denken. We zijn haast 200 jaar later, en veel directieven en ideeën van toen zijn wel wat aan sleet onderhevig geweest. De militaire opdrachten van de rijkswacht zijn in deze tijd achterhaald, en ik denk dat veel Belgen het met mij eens zijn dat het politioneel karakter moet primeren.

Vandaar dat ik zou durven voorstellen de bestaande zware wapens met een duidelijk repressief karakter te verminderen, de uit een vorige eeuw daterende cavalerie af te schaffen, en over te gaan tot een moderner aanpak van de bestrijding van de misdaad. Het feit dat de rijkswacht ook als functie de ordehandhaving heeft, betekent niet dat de rijkswacht moet worden uitgebouwd als een vierde militair wapen, naast de landmacht, luchtmacht en zeemacht.

Een meer politioneel karakter, waarin het preventieve zou primeren op het repressieve, zou de rijkswacht sieren en dit korps nader bij de Belgische bevolking brengen.

Ik denk trouwens dat ieder rechtgeaard burger de inzet van de rijkswacht toejuicht bij de jeugdbescherming en bij de bestrijding van drugmisbruik, autodiefstallen, gewapende overvallen en andere misdaden en wanbedrijven.

In het kader van de democratisering wil ik nog even terugkomen op de wenselijkheid de functie van inspecteur-generaal te laten uitoefenen door een burger. Aangezien onze collega Egemeers hier al dieper is op ingegaan tijdens de Senaatsvergadering van 29 maart 1982, met de bespreking van de vorige begroting van de Rijkswacht, zal ik over dit punt niet noemenswaardig uitweiden.

De heer minister van Landsverdediging stelde in de commissievergaderingen van de Kamer de vraag of de politieke neutraliteit en het vertrouwen dat de inspecteur-generaal normaal geniet, lange tijd weerstand zouden kunnen bieden aan partijdige overwegingen wanneer het om een burgerlijke inspecteur-generaal zou gaan.

Sta me toe deze vraag met een wedervraag te beantwoorden. Is de minister ervan overtuigd dat alle bevorderingen van hoger officier tot de graad van generaal met de nodige onpartijdigheid geschieden? De heer minister zal alleszins ja antwoorden, maar hij zal wel weten dat

in ons leger daarover voldoende kritische bedenkingen aanwezig zijn bij al de personen die niet hoger kunnen dan de graad van kapitein-commandant.

Hetgeen mij is opgevallen bij de lectuur van de uiteenzetting van de heer minister van Landsverdediging voor de Kamercommissie, is het ontbreken van elk gegeven over de verdeling van het rijkswachterskorps volgens taalrol. De minister zegt wel met een mooie volzin dat de territoriale verdeling van de effectieven bepaald wordt in functie van operationele en administratieve criteria, maar laat na hier precieze inlichtingen over te geven. De verdeling van onze bevolking over drie taalgroepen van sterk uiteenlopende grootte, zou men moeten terugvinden in het kader van de rijkswacht en dit op alle niveaus.

Ook bij de realisaties 1982 zijn me enkele zaken niet duidelijk.

Voor de Nederlandstalige regio staat bij de werken en verkrijgingen een bedrag van 314,3 miljoen.

Bij de veel minder dicht bevolkte Waalse regio komt integendeel een bedrag voor van 524,2 miljoen. Het is bovendien misschien een samenloop van omstandigheden, maar vier nieuwe kazernes in de Nederlandstalige regio, namelijk Ronse, Stekene, Nevele en Oosterzele kosten gemiddeld 15 miljoen per eenheid, en vier nieuwe kazernes in de Waalse regio, namelijk Ottignies-Louvain-la-Neuve, Amay, Bouillon en Tellin, kosten gemiddeld 28 miljoen per eenheid.

Is dit toeval, mijnheer de minister, of worden de Waalse rijkswachters beter gehuisvest dan de Vlaamse? Hebben zij misschien vast tapijt, een comfortabele zetel, een individuele badkamer met sauna en zijn hun woonruimten beter geïsoleerd? In elk geval is het moeilijk de juiste conclusies te trekken bij gebrek aan precieze gegevens.

Het lijkt mij ook aangewezen dat de rijkswacht nauwer zou samenwerken met de gemeentelijke politiekorpsen, en niet langer, zoals collega Cudell het bij de begroting voor 1982 uitdrukte, een staat in een staat zou vormen.

Een nauwe samenwerking met de gemeentelijke politie zou kunnen leiden tot besparingen op manschappen en materieel en zou overlappingsen kunnen voorkomen.

Aangezien het bestaande rijkswachterskorps met een zelfde effectief aanzienlijk meer opdrachten moet uitvoeren, zoals de heer Maes zegde, bovendien budgettair aan banden ligt om tot zijn voorzien kader te komen en ook recht heeft op een verkorting van de arbeidsduur, zou een rationalisering ingevolge samenwerking besparingen tot gevolg hebben.

U heeft er zich in de bevoegde Kamercommissie van af gemaakt door te verklaren, mijnheer de minister, dat het moeilijk is afgevaardigden te vinden die in naam van de gemeentelijke politie de essentiële praktische schikkingen kunnen bespreken die de basis vormen voor die samenwerking. Zelfs indien dit zo is, dan ben ik toch de mening toegedaan dat de minister of een reeds vroeger geciteerde interministeriële werkgroep het initiatief moet nemen om de samenwerking met de politiekorpsen te harmoniseren. Mag ik van de minister vernemen hoever de besprekingen in dit verband reeds zijn gevorderd?

Uit het voorgaande blijkt voldoende dat een gerechtvaardigde kritiek kan worden uitgebracht op het beleid dat door deze regering, inzake de rijkswacht wordt gevoerd, een kritiek die zwaar genoeg doorweegt om deze begroting niet goed te keuren.

Hoe men nu ook initieel tegenover het korps van de rijkswacht staat, één zaak blijft echter, namelijk dat dit korps een concreet geheel van werknemers vormt, waarvan het wel en het wee ook de bezorgdheid van de Socialistische Partij uitmaakt.

Wat de personeelsverzueringen betreft, kan onze partij zich niet gelukkig voelen met het beleid van deze regering, omdat ons inziens vrij belangrijke wensen van het personeel misschien te lichtzinnig door de bevoegde ministers werden verworpen.

In de eerste plaats wil ik het hebben over de lening van 20 miljoen voor het kledingfonds van de rijkswacht.

Uit een opiniepeiling die uitgevoerd werd door de Syndicale Federatie van de Belgische rijkswacht, bleek dat het rijkswachtpersoneel opteerde voor een beter aangepaste kledij aan de klimatologische omstandigheden. Dit werd bevestigd door een peiling die door de generale staf van de rijkswacht werd uitgevoerd. De rijkswachter betaalt zelf zijn kledij en ontvangt hiervoor een kledijvergoeding, die in feite slechts het onderhoud dekt. Om het project te kunnen starten vroeg de generale staf van de Belgische rijkswacht een renteloze lening van 20 miljoen, terugbetaalbaar in 3 jaar. Deze lening werd door de regering geweigerd, zodat niet kan worden gestart met de grote uitrustingsstukken.

Het toekennen van deze lening zou tegelijkertijd werkverschaffing meebrengen voor onze textielsector, die vandaag in moeilijkheden is. Door het weigeren van deze lening wordt de rijkswachter verplicht verder te werken in een kledij die hem onvoldoende beschermt in de winter en te warm is in de zomerperiode, wat zijn gezondheid niet ten goede komt.

In de tweede plaats denk ik aan de intrekking van de reis- en maaltijdvergoeding voor de militaire verdediger.

De wetgever heeft de tuchtprocedure bij de rijkswacht vastgelegd. Hierin wordt in de verdediging voorzien, volgens de omstandigheden door een advocaat of door een militaire verdediger. De militaire verdediger voert hierbij een dienstprestatie uit en verschijnt bijgevolg in uniform voor de autoriteit.

Voordien genoot de militaire verdediger een vergoeding voor reis- en voedingskosten; sinds enige tijd heeft het departement van Landsverdediging deze vergoeding ingetrokken. Deze maatregel raakt onrechtstreeks aan de rechten van de verdediging omdat uiteindelijk moeilijker een militair verdediger zal worden gevonden om deze taak op zich te nemen. Deze beslissing is onbegrijpelijk omdat de militaire verdediger hier een dienstprestatie uitvoert en in uniform moet zijn. In deze omstandigheden is het ook logisch dat de reis- en maaltijdkosten door de Staat gedragen worden.

In de derde plaats is er het probleem van de sociale dienst van de rijkswacht. Onlangs werd een wetsontwerp voor advies toegezonden aan de syndicale organisaties van de rijkswacht. Geen enkele syndicale organisatie kon zich verzoenen met het oorspronkelijk ontwerp. Het is belangrijk dat de sociale dienst van de rijkswacht een weerspiegeling is van de sociale diensten van de andere departementen. Bijgevolg moet de sociale dienst binnen zijn directiecomité worden gebaseerd op een pariteit van overheid en syndicale organisaties. Dat is in het oorspronkelijk ontwerp niet terug te vinden, aangezien bij staking van stemmen de voorzitter van dat adviesorgaan de beslissing neemt. Tegen deze oplossing keren de syndicale organisaties van de rijkswacht zich met de meeste beslistheid. Zij zijn de mening toegedaan dat bij staking van stemmen, de voorzitter van het adviesorgaan absoluut niet beslissingsgerechtigd mag zijn.

Het is tevens belangrijk dat de leden van dit adviesorgaan kunnen worden vervangen en dat het directiecomité niet geldig kan vergaderen zonder paritaire vertegenwoordiging.

In de vierde plaats zijn er de gevolgen van de verlenging van het onderricht met 3 maanden voor de onderofficieren. Enerzijds kan men het feit toejuichen dat de beroepsbekwaamheid van jonge mensen verhoogd wordt omdat een betere vorming noodzakelijk is op psychologisch en sociologisch gebied, maar anderzijds kost deze maatregel de inzet van 200 man op operationeel vlak. Dit betekent, anders gezegd, dat het werk van deze 200 lesvolgers moet worden opgevangen door hun collega's, samen met hun reeds vroeger aangehaalde toegenomen werkklading.

In de vijfde plaats kunnen wij ons niet akkoord verklaren met het feit dat rijkswachters, binnen hun taalgemeenschap weliswaar van de ene naar de andere grens worden overgeplaatst, voor feiten die meestal niet gekend zijn buiten hun district. Dergelijke overplaatsingen kunnen de meest nefaste gevolgen hebben voor het familiaal en financieel leven van de betrokkenen. Kan bijgevolg, wanneer een overplaatsing zich opdringt, deze niet gebeuren naar een naburig district, zodat de gezinsrelaties van de betrokken rijkswachters minder geschaad worden?

Tenslotte zijn wij absoluut gekant tegen de repressieve houding van sommige chefs bij de rijkswacht. Wij stellen vandaag vast dat men op bepaalde echelons de preventieve acties tienmaal lager kwoteert dan de repressieve en dat de rijkswachters een zeker gemiddelde moeten behalen om goed aangeschreven te zijn. Meer concreet gesproken betekent dit dat, bijvoorbeeld, bij de wegpollie in het Luikse een waardeschaal voor elke rijkswachter wordt aangelegd. In deze waardeschaal telt een gecontroleerde waarschuwing, bijvoorbeeld, een tekortkoming van technische aard voor 1 punt, en een overtreding op het wegverkeer voor 10 punten. In zijn twee extremen beschouwd, betekent dit dus dat een rijkswachter die 50 punten moet halen de keus heeft tussen 50 gecontroleerde waarschuwingen of 10 overtredingen. Ik laat u zelf raden wat het meeste werk zal vragen, en wat de doorsnee rijkswachter bijgevolg zal kiezen. Dit is een verwerpelijk repressief systeem tegenover de burgers en ook deontologisch onverantwoord in het personeelsbeheer. Het belang van de preventieve actie van de rijkswacht wordt hierdoor totaal ondermijnd.

Het huidige beleid van de rijkswacht, dat te kort schiet in originaliteit, absoluut niet past in deze tijd en bovendien weinig personeelsvriendelijk is, kan door de socialistische fractie niet worden

goedgekeurd. Zij zal dus deze begroting verwerpen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Eicher.

M. Eicher. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, il n'est pas dans mes intentions de critiquer les dépenses occasionnées par l'existence de la gendarmerie et je ne désire pas critiquer non plus les mesures d'économies, quand elles sont justifiées puisque, comme votre gouvernement le prétend, tout le monde doit subir les conséquences de la crise.

Mais ce qui ne plaît pas, c'est votre manière de faire les économies, à la gendarmerie notamment.

Contrairement à beaucoup d'entre nous, je me suis donné la peine d'entrer en contact entre autres avec ceux de la base, ceux-là qui, jour après jour, vivent la vie de gendarme, et non seulement avec ceux qui sont en permanence dans les bureaux.

A ce propos d'ailleurs, on ne peut que regretter le trop grand nombre d'heures littéralement perdues en travail de bureau par ceux dont la mission n'est pas de dactylographier tant bien que mal des pages et des pages de papier et cela tous les jours. La présence dans chaque brigade de commis-dactylographes civils — et des milliers de jeunes sans emploi seraient heureux d'avoir ce travail — libérerait des dizaines de milliers d'heures de prestations de gendarmes qui pourraient ainsi consacrer beaucoup plus de temps à leur mission réelle de surveillance et de prévention. Voilà une veine à exploiter par votre collègue M. le ministre Hansenne, qui depuis de nombreux mois, promet du travail aux jeunes et n'a encore presque rien réalisé depuis qu'il occupe ce poste. Car, toujours dans le même ordre d'idées, est-ce réellement une économie que d'interdire le nettoyage des véhicules automobiles avec un tuyau d'arrosage alors qu'à la gendarmerie on en est toujours à l'eau et à l'éponge pour économiser vingt ou trente litres d'eau, coûtant moins de 50 francs, mais exigeant une prestation de près d'une heure, dont coût: 500 francs pour le Trésor? Et je ne parle pas du caractère irrationnel d'une telle corvée infligée à des gens investis du grade du maréchal de logis!

Savez-vous aussi que l'autorité compétente interdit de réaliser, toujours sous prétexte d'économie, des photocopies de documents importants tels que plans d'accidents, mais trouve normal qu'on les reproduise à la main, ce qui prend des heures de travail?

Par contre, le même état major ne se gêne nullement pour transmettre fréquemment à des centaines, sinon des milliers d'exemplaires, de minimes modifications de règlement ou autres informations ne comportant qu'une ou deux phrases imprimées sur A4.

Comment voulez-vous motiver un gendarme qui sait que son travail est peine perdue? Qui sait que l'automobiliste étranger, en infraction sur nos routes, ne paiera pas son amende s'il s'y refuse? Qui sait qu'il doit se rendre sans arrêt au domicile de citoyens qui ne lui ouvrent pas la porte? Qui sait d'avance, qu'une grande partie des procès-verbaux transmis au procureur du Roi sont systématiquement renvoyés aux brigades pour nouvelle audition des personnes incriminées?

Il m'a été signalé que les brigades ont reçu un jour un stock de lampes de bureau, plus important que le nombre de bureaux à desservir, qui n'avaient jamais été commandées et, de ce fait, étaient superflues. Par contre, par mesure d'économie toujours, on refuse en haut lieu d'équiper les brigades de ces lampes torches puissantes, si pratiques pour stopper la circulation routière afin d'effectuer des contrôles. Allez voir en Allemagne et dans d'autres pays de quel matériel les gendarmes disposent. Vous devez le savoir, monsieur le ministre, les lampes en usage actuellement procurent un éclairage brun et non rouge de sorte que l'efficacité est toute relative, surtout quand il existe un éclairage routier moderne. Des barrages sont parfois brûlés, la vie des gendarmes est mise en danger, parce que leurs lampes ne sont pas visibles.

Il faut, bien entendu, économiser la sacro-sainte essence et même aller à pied si c'est nécessaire, dicit l'autorité suprême. Mais pourquoi la gendarmerie ne dispose-t-elle pas de petits véhicules légers, plus rapides, plus confortables, moins chers à l'achat et à la consommation, permettant à un ou deux agents de se rendre chez les habitants dont la déclaration est nécessaire pour constituer un dossier?

Aller à pied à notre époque, c'est ce qu'on préconise alors qu'en 1981, les trois généraux belges se sont rendus aux fastes de la gendarmerie en Allemagne, chacun avec sa propre grosse voiture, et son chauffeur bien entendu.

M. De Baere, doyen d'âge, prend la présidence de l'assemblée

Et à propos de généraux, comment pouvez-vous admettre qu'il y en ait quatre — si on en croit le tableau synthétique des cadres et effectifs — dont le coût s'élève à plus de 10 millions de francs, alors que les effectifs n'ont pas évolué. Il n'y en avait qu'un, il n'y a pas si longtemps encore ce qui était largement suffisant.

Un des derniers numéros du *Moniteur belge* annonçait encore la nomination d'un général de plus, de trois colonels, sept lieutenants-colonels et sept majors.

Puisque je parle de personnel, avez-vous cherché à savoir ou plutôt à comprendre pourquoi la gendarmerie enregistre une telle désaffection aujourd'hui? Je n'en connais pas les motivations précises, mais 800 démissions en cinq ans, dont 171 en 1982, c'est énorme, surtout si, comme on l'a dit à la Chambre le 25 mars dernier, à peine plus de 50 p.c. de l'effectif global de la gendarmerie est sur le terrain.

Pourquoi cette désaffection? Parce que les gendarmes ne sont plus motivés, ils se considèrent comme totalement inefficaces, inutiles, sinon ridicules. C'est à peine croyable, on ne vous dit pas la vérité à ce propos et ce pour des raisons qui restent mystérieuses. Mais c'est comme cela!

Le découragement, la lassitude, le dégoût même gagnent de plus en plus surtout les jeunes recrues qui avaient pourtant décidé d'y faire carrière.

Dans ma région par exemple, ils ont conscience que leur travail, notamment lors du contrôle des voyageurs dans les trains entre Aix-la-Chapelle et Liège deviendra inopérant, inefficace voire impossible parce que de plus en plus d'arrêts de trains internationaux en gare de Welkenraedt seraient supprimés par simple décision de la SNCB. Les voyageurs mal intentionnés ne l'ignorent pas et sauront dorénavant quels trains ils peuvent emprunter impunément. La possibilité d'entrer en Belgique sans contrôle est une information livrée gratuitement à toute personne qui s'y intéresse.

Par ailleurs, comme mon souci permanent est de défendre l'emploi dans ma région, particulièrement touchée par la crise économique actuelle, j'insiste pour que soit maintenue la brigade de Lontzen affectée à cette tâche. Les agents de cette brigade sont de parfaits bilingues. Leur connaissance des langues est nécessaire pour le contact avec les voyageurs des trains, mais aussi pour les relations administratives avec les agents du contrôle allemand. Cela évite les conflits entre agents des deux pays, mais aussi bon nombre d'incidents avec les voyageurs des trains.

Dans les cantons de l'Est toujours, alors que les effectifs des brigades sont largement déficitaires, pourquoi s'obstine-t-on en haut lieu à refuser le détachement — sans indemnité, j'y insiste — des gendarmes germanophones casernés à Vottem? Leur seul désir est de travailler dans leur région d'origine. Ils sont originaires des cantons de l'Est et la plupart, étant célibataires, seraient heureux de retrouver gîte et couvert chez leurs parents ou dans leur famille. Encore une raison de n'être plus motivé.

Fin 1982, vous avez, monsieur le ministre, lancé un appel au personnel de la Défense nationale, l'invitant à formuler des propositions d'économies et d'assainissement dans les lieux de travail. Cet appel était-il aussi destiné à la gendarmerie ou était-il limité au personnel de l'armée?

Depuis longtemps, le Syndicat national du personnel de la gendarmerie demande ce « livre noir ». Si un jour, vous jugez bon de le publier, je vous conseille de ne pas exiger la transmission de ces propositions par la voie hiérarchique. Elles risqueraient de se perdre, comme ce fut le cas dans le passé.

D'autres questions me tracassent. Je voudrais en évoquer quelques-unes.

Quand créera-t-on un statut syndical pour la gendarmerie?

Pourquoi les officiers de la gendarmerie doivent-ils avoir un chauffeur pour se rendre aux fastes, fêtes et réceptions?

Le personnel de base doit coordonner ses déplacements vers un même point de destination. Pourquoi pas les officiers?

Le contingent en essence des gendarmes a été diminué. Celui des officiers l'a-t-il été également?

Lors de l'achat de mobilier pour les brigades, consulte-t-on le personnel sur la nécessité et les besoins?

Où en est-on avec l'uniforme d'été et la tenue d'hiver?

Pourquoi les gendarmes sont-ils obligés de revêtir leur couvre-chef dans les véhicules de service, même en période de grande chaleur? C'est malsain et pas du tout hygiénique.

Pourquoi ne remplace-t-on pas les manteaux rouges de circulation en cas de nécessité? Ils font parfois pitié.

Encore une question, monsieur le ministre. Qui se charge des frais occasionnés à la gendarmerie par des manifestations sportives à but commercial? Parmi tant d'autres, j'en citerai deux: les courses de véhicules à moteur organisées à Zolder et à Francorchamps.

Je pourrais continuer ainsi, mais à quoi bon puisque, depuis l'avènement du gouvernement Martens V, tout, absolument tout ce qui est proposé ou suggéré par l'opposition, si logique ou évident soit-il, est systématiquement rejeté dédaigneusement, par une majorité dont les chefs, si peu confiants dans leurs propres troupes, préfèrent recourir aux pouvoirs spéciaux si commodes et ne se font pas faute d'en user et d'en abuser à volonté.

Donnez-vous la peine, monsieur le ministre, de relire dans le *Compte rendu analytique* de la Chambre, séance du 25 mars 1983, en page 713, l'intervention du député Militis, peu suspect, de par ses anciennes fonctions, d'hostilité envers la gendarmerie et moins suspect encore d'être hostile au gouvernement. Elle est un véritable réquisitoire auquel vous avez répondu bien mollement, vous me le concéderez, vous réfugiant systématiquement derrière des problèmes d'ordre budgétaire.

Monsieur le ministre, l'immense majorité des jeunes gendarmes a choisi cette carrière non pas pour verbaliser, pour sanctionner le citoyen, mais pour l'aider, l'assister, le conseiller. La gendarmerie doit jouer un rôle essentiellement préventif et éducatif.

Etes-vous certain que c'est le but qu'on atteindra si l'on continue dans la voie où l'on s'est engagé, maintenant que plus de 500 000 chômeurs, la plupart âgés de moins de 25 ans, sont à la merci du moindre incident qui pourrait causer l'irréparable? (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Edgard Peetermans.

De heer Edg. Peetermans. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de begroting van de Rijkswacht voor 1983, die door de minister van Landsverdediging werd ingediend, vertoont ten opzichte van de begroting 1982, die hier nog maar pas enkele maanden geleden werd goedgekeurd, inderdaad om zeggens geen nieuwigheid of koerswijziging. Het huidige begrotingsdocument vertaalt consequent de beleidsopties die ten aanzien van de rijkswacht werden genomen. Daarover moet naar mijn mening geen verdere commentaar worden gegeven.

Anderzijds doet het voorliggend cijfermateriaal vermoeden dat er ten aanzien van de algemene organisatie en toegewezen taken van de Rijkswacht toch wel een aantal problemen bestaan die, ik moet het niet herhalen, in de eerste plaats toe te schrijven zijn aan de beperktheid van financiële middelen die ter beschikking kunnen worden gesteld.

Ik wil ook aanstippen dat ik er persoonlijk van overtuigd ben dat de begroting 1983 voorziet in een evenwichtige spreiding van de middelen — of moeten we zeggen de «beperkte» van middelen? — over de drie begrotingsposten, te weten: personeel, werking en investeringen, en dat daarbij ook in het licht van deze omstandigheden voldoende rekening wordt gehouden met het belang dat aan deze overeenstemmende posten moet worden gehecht.

Ook wens ik hier mijn respect uit te spreken over hetgeen de rijkswacht nog steeds presteert ondanks de vele beperkingen die haar werking willens nillens beïnvloeden. Laten wij inderdaad niet vergeten dat de rijkswacht in deze tijd van toenemende criminaliteit, waarin zij zelf meer gevaar loopt slachtoffer te worden van de misdaad, nog steeds haar taak getrouw uitvoert.

Toch wil ik nu in enkele beschouwingen wat dieper ingaan op sommige knelpunten die ongetwijfeld ook iedereen hier aanwezig bezighouden en ik wens in dit verband aan de minister enkele vragen te stellen.

Eerst en vooral zou ik het willen hebben over de getalsterkte van het rijkswachtpersoneel en verder ook over sommige aspecten van de veiligheid van dit personeel.

De heer Bascour, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Wanneer men inderdaad enerzijds weet dat de effectieven van de rijkswacht voor zowel de operationele als administratieve en logistieke taken beduidend lager liggen dan het sinds 29 december 1975 wettelijk voorziene maximum en dat bovendien nog sinds 1 januari 1979 de werving van personeel wordt geblokkeerd; wanneer men anderzijds vaststelt dat het arbeidspakket toeneemt, de

arbeidsduur verminderd wordt en de budgettaire middelen worden ingekrompen, dan mag men zich toch wel afvragen of de rijkswacht in de zeer nabije toekomst haar taak nog zal aankunnen.

Men heeft hier gesproken over mogelijke oplossingen voor het personeelstekort en daaraan als essentiële voorwaarde gesteld dat zij realiseerbaar moet zijn binnen de thans beschikbare budgettaire enveloppe.

Sta mij toe, mijnheer de minister, even die mogelijke oplossingen te commentariëren.

Men kan inderdaad bepaalde opdrachten van de rijkswacht overhevelen naar andere rijksbesturen. Het gevangeniswezen zou kunnen instaan voor de begeleiding bij de overbrenging van gevangenen. De Regie der Luchtwegen zou de taken van rijkswacht op de nationale luchthaven kunnen overnemen. Er zouden diensten kunnen worden opgericht voor bewaking van ministeries en justiepaleizen. Er zou inderdaad veel kunnen. Maar indien men sommige opdrachten overhevelt naar andere rijksbesturen, dan doet men in feite niets anders dan de problemen gewoon verplaatsen. Bovendien zouden deze besturen personeel moeten aanwerven en een opleiding moeten geven die nogal sterk gelijkt op de opleiding van rijkswachters, wat voor de Schatkist een dubbele investering betekent.

Voor de andere oplossing, die erin bestaat een contingent miliciens ten dienste van de rijkswacht te stellen, voel ik ook niet veel. Deze operatie zou, zoals de minister zelf reeds zei, zeker geen netto-begrotingsoperatie worden, gezien de rijkswacht dan zelf het logeren, het voeden, het kleden en een speciale opleiding van deze miliciens moet ten laste nemen. Daarenboven vraag ik mij af of er dan geen bijkomend probleem zal ontstaan qua contingent, gelet op de voorspelbare moeilijkheden om vanaf 1984 een voldoende aantal miliciens voor de strijdkrachten op de been te brengen wegens de dalende nataliteit sinds 1965.

De oprichting van een administratief en logistiek korps van de rijkswacht kan weliswaar bijdragen tot een verbetering van de toestand, maar in feite blijft de meest voor de hand liggende oplossing, zowel vanuit praktisch oogpunt als vanuit het oogpunt van procedure, dat men zou overgaan tot het volledig opvullen van de getalsterkte tot het wettelijk maximum bepaald in de wet van 29 december 1975.

Het ligt niet in de politieke lijn van een liberaal te pleiten voor een uitbreiding van het staatsapparaat. Men begripe mij dan ook niet verkeerd, ik stel enkel voor dat men de effectieven van de rijkswacht brengt op het niveau van wat wettelijk bepaald is. Ik denk trouwens dat dit een zeer nuttige investering zou zijn, gezien de rijkswacht dan haar rol ten aanzien van de preventie van de misdaad nog veel beter zou kunnen vervullen.

De opvulling van de effectieven beschouw ik als de meest ernstige oplossing voor het personeelstekort. Er zouden overuren kunnen worden uitgespaard, die nu ook moeten worden vergoed, en de weerslag op de tewerkstelling zou alleen maar positief zijn.

Een volledige personeelsbezetting zal ook kunnen bijdragen tot meer veiligheid van het personeel, vermits er voor sommige risicogebonden opdrachten actueel te weinig manschappen kunnen worden ingeschakeld.

Ik ben tevens van oordeel dat, met het oog op de veiligheid, de wetgeving in verband met het gebruik van vuurwapens dringend moet worden versoepeld. Tenslotte meen ik dat er iets moet worden ondernomen om de personeelsleden die het slachtoffer zijn geweest van misdaden en niet meer in staat zijn hun loopbaan bij de rijkswacht voort te zetten, redelijk te vergoeden voor de fysieke en financiële schade die zij hebben geleden.

Ik wens u dus te vragen, mijnheer de minister, hoe u denkt het probleem van het personeelstekort bij de rijkswacht op te lossen en de wervingsstop te doorbreken.

Tenslotte wens ik ook te vernemen in hoever er concrete maatregelen ter beveiliging van het personeel werden getroffen, of hoever het staat met de concretisering van deze maatregelen. (*Applaus op de liberale banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Vreven.

De heer Vreven, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, tijdens de bespreking van de begroting van de Rijkswacht voor 1983 in de commissie voor de Landsverdediging van de Kamer werd naast de problematiek inzake het militair karakter en de meervoudige afhankelijkheid van de rijkswacht zeer ruime aandacht besteed aan de middelen, of beter

gezegd aan het gebrek aan middelen, van de rijkswacht in verhouding tot de steeds groeiende werklust.

Dit laatste onderwerp kwam ook ruim aan bod tijdens de openbare vergadering van de Kamer. Het uitgangspunt hierbij was een zekere ongerustheid met betrekking tot de stijgende trend van de criminaliteit. Hoewel er een zekere betwisting is nopens de objectieve waarde van het beschikbare cijfermateriaal en van de interpretatie die eraan wordt gegeven, kan toch worden aangenomen dat de door de rijkswacht geciteerde cijfers een relatief betrouwbaar beeld geven van de evolutie in de loop van de jongste jaren.

Hiervan uitgaande dringen zich onmiddellijk twee vragen op.

Een eerste vraag is of de rijkswacht in de gegeven omstandigheden, nog wel in staat is om haar taak naar behoren te vervullen. De voorgestelde begroting draagt duidelijk de sporen van de noodzakelijke besparingspolitiek. Hoofdbekommering hierbij is, het op peil houden van de operationele capaciteit van de rijkswacht, ondanks de stijgende werklust, de vermindering van de arbeidsduur en de inkrimping van de budgettaire middelen. Vooraan staat het probleem van de getalsterkte. Voor elke wisseloplossing geldt echter als essentiële voorwaarde dat ze realiseerbaar moet zijn binnen de thans beschikbare budgettaire enveloppe.

De oprichting van het administratief en logistiek korps zou ongetwijfeld bijdragen tot een verbetering van de toestand, maar de vraag is of in de gegeven omstandigheden tot de nodige aanwervingen kan worden overgegaan. De oplossing die erin bestaat een contingent miliciens ten dienste van de rijkswacht te stellen, zou zeker niet de netto-begrotingswinst opleveren die men op het eerste gezicht zou verwachten en brengt, zoals de heer Maes heeft opgemerkt, vele andere problemen met zich die een grondige studie vergen.

De overheveling van bepaalde opdrachten van de rijkswacht naar andere rijksbesturen kan worden overwogen, maar zou voor die andere besturen natuurlijk ook een noodzakelijke aanpassing van de personeelsbezetting tot gevolg hebben, wat uiteindelijk zou leiden tot een nuloperatie, of tot meer uitgaven in de andere departementen dan de uitgaven die thans hieraan worden besteed in de rijkswacht.

Wij staan voor een complex probleem waarvan de conclusies niet voor de hand liggen. Daarnaast wordt gezocht naar een verhoging van het rendement door onder meer een betere organisatie van de dienst en het aanwenden van nieuwe methodes, evenals het gebruik van moderne hulpmiddelen bij de uitvoering van sommige taken.

La deuxième question a trait à la personne même du gendarme et aux conditions dans lesquelles il accomplit sa tâche, exigeante et souvent ingrate.

Mon premier souci est la sécurité du personnel dans l'exercice de ses différentes tâches. Un certain nombre de mesures concrètes ont été prises, aussi bien au niveau de l'instruction qu'à celui de l'équipement; je citerai, par exemple, l'achat de casques, de boucliers, etc.

Sur le plan légal également, certaines initiatives ont été prises, ayant trait notamment à l'utilisation d'armes à feu et à l'allocation d'un indemnité spéciale aux membres du personnel, victimes d'un acte de violence.

La réalisation de ces initiatives dépend cependant de certaines procédures et de délais administratifs intangibles pesant lourdement sur toute initiative gouvernementale ou parlementaire.

Parallèlement, je me penche également sur les conditions plus générales de travail et d'existence du personnel de la gendarmerie. Ainsi, à propos du régime disciplinaire auquel il est soumis, des travaux sont entrepris afin d'apporter des améliorations au conseil d'enquête.

Dans les rapports avec les syndicats, les arrêtés d'exécution relatifs au statut syndical sont de première importance. Ces matières, comme d'autres d'ailleurs, me tiennent fort à cœur, mais leur réalisation dépend de délais inhérents aux procédures prescrites. Ceux-ci sont souvent difficiles à déterminer.

C'est à la lumière de ces considérations, plus ou moins générales, que je répondrai aux questions posées par les honorables membres.

Mijnheer Maes, ik dank u ten eerste voor uw uiteenzetting. Uw beschouwingen geven blijk van uw bezorgdheid voor het vinden van de vereiste oplossing voor het beheersprobleem van de rijkswacht in deze budgettaire moeilijke tijd.

Met betrekking tot de concrete vraag over geldsommen aangewend bij de drugbestrijding — het kapitaal-François, zoals u het hebt genoemd —, kan ik u mededelen dat de rijkswacht in uitzonderlijke gevallen kan beschikken over kredieten door het departement van Justitie ter beschikking gesteld, voor gerechtelijke onderzoeken.

U stipte ook terecht aan dat het tekort aan getalsterkte ten overstaan van het wettelijk toegestane maximum in de eerste plaats een budgettaire probleem is. Ik ga akkoord met de stelling dat de beste oplossing, over een maximum aan operationeel personeel te beschikken erin bestaat het wettelijk voorzien administratief en logistiek korps op te richten. Dit korps beantwoordt het best aan de specifieke behoeften van de rijkswacht.

Wat de kazernering betreft, is het zo dat de rijkswacht haar behoeften bekendmaakt aan het departement van Openbare Werken. Het zijn de ambtenaren van Openbare Werken die bepalen hoe aan die behoeften moet worden voldaan; soms gebeurt dat op een eerder enge manier, soms op een eerder ruime manier. Per provincie is er soms een verschil waar te nemen. De commandant van de rijkswacht drong reeds aan op een meer eenvormige en economische aanpak van dit probleem. Ik zal persoonlijk bij mijn collega van Openbare Werken erop aandringen, in de toekomst tot een meer coherente procedure dienaangaande te komen.

Mijnheer De Bremaeker, alle punten die u hebt aangehaald, werden grondig in de commissie van de Kamer besproken. Ik kan alleen de verklaringen bevestigen die ik daar heb afgelegd. Principieel moet de rijkswacht, wat mij betreft, haar militair karakter en haar bevorderingssysteem behouden. Haar inspecteur-generaal moet uit het korps worden benoemd.

De verdeling per taalregime van het rijkswachtpersoneel houdt verband met het verschil in omvang van de gemeentelijke politiekorpsen in het Noorden en het Zuiden van het land. De rijkswachteffectieven zijn onder meer afgestemd op de sterkte van de politiekorpsen. Dit maakt ook dat de rijkswachtkazernes niet alle even groot zijn. Naargelang van het effectief van de brigade verschilt het volume van de administratieve gebouwen en het aantal logementen. Dat is waarschijnlijk de uitleg voor de vastgestelde verschillen. Bovendien moet de vergelijking noord-zuid qua totale investeringen niet jaar per jaar worden geïsoleerd, maar worden gezien in een perspectief op langere termijn.

Over de coördinatie van de diensten van de rijkswacht en van de politie wordt steeds opnieuw gesproken ter gelegenheid van de behandeling van de begroting van de Rijkswacht. Wanneer alle autoriteiten van de politie — zowel de gerechtelijke als de administratieve — zich houden aan de hun bij wet toegekende rechten en plichten spruit de coördinatie haast natuurlijkerwijze voort uit de staatsstructuur.

De gerechtelijke politie treedt op onder het gezag van de procureur-generaal. Hij heeft de macht om alle vereiste coördinatie te doen van de verschillende politiekorpsen.

De administratieve politie heeft de zorg voor, onder andere, de openbare orde. Zij staat onder het gezag van de burgemeester.

Indien er problemen rijzen, moet er allereerst worden nagegaan of de autoriteiten volledig hun verantwoordelijkheid op zich hebben genomen om de coördinatie tussen de aan hun gezag onderworpen politiediensten te realiseren. Mocht de rijkswacht zich onttrekken aan een of ander gezag, dan kan zij in beschuldiging worden gesteld. Het is echter niet omdat zij, bij uitblijven van coördinerend gezag, aan haar wettelijke opdrachten het hoofd biedt op de manier die haar als het meest gepast voorkomt, dat haar een verwijt kan worden gemaakt. De rijkswacht vervult haar opdrachten binnen het strikte kader dat haar door de wet is opgelegd. Haar opdrachten zijn opgesomd in artikel 2 van de wet op de rijkswacht.

Het probleem van de kledij en de daarvoor gevraagde lening mag niet worden gedramatiseerd. De huidige uniformen zijn nog maar enkele jaren geleden ontworpen. Er werd hier gezegd dat zij klimatologisch niet meer aangepast zouden zijn. Dat is ietwat overdreven. Het probleem in verband met de uniformen kan, naar ik meen, ook zonder een lening worden opgelost.

Mijn administratie houdt zich op dit ogenblik bezig met het probleem van de dienstreizen van de militaire verdedigers. Ter zake is nog geen definitieve beslissing genomen.

Ik weet niet hoever de door de wegpolitie van Luik gebruikte waardeschaal met de waarheid overeenstemt. Mochten de beweringen met de werkelijkheid stroken, dan vind ik het hele opzet een slecht initiatief. Uit de cijfers van 1982 blijkt echter dat het opstellen van processen-verbaal in het algemeen gezinszins gebeurt met het oog op het totaliseren van een groot aantal punten.

Ik wil slechts enkele cijfers aanhalen. In 1981 werden er 621 000 processen-verbaal opgemaakt. In 1982 waren dat er slechts 562 000. Dat is een merkelijke vermindering.

Bij de vergelijking van de cijfers inzake schriftelijke opmerkingen ziet u dezelfde trend. In 1981 waren er 175 000 schriftelijke opmerkingen en in 1982 slechts 168 000.

Wat de onmiddellijke inningen betreft, is er eveneens een grote daling: van 87 000 in 1981 naar 77 000 in 1982. Dat is totaal tegenstrijdig met wat u gehoord hebt betreffende Luik. Men mag zeker niet veralgemenen, want de cijfers spreken dit absoluut tegen. De rijkswacht treedt veel minder repressief op dan in het verleden.

Het is juist dat de verlenging van de opleiding een kleine vertraging met zich meebrengt bij het inzetten in de eenheden van het opgeleid personeel.

Men moet hier een keuze maken: talrijker personeel of beter opgeleid personeel. Onze voorkeur gaat naar de laatste oplossing.

Monsieur Eicher, l'image plus ou moins désolante que vous donnez de l'équipement de la gendarmerie ne correspond nullement à la réalité. S'il n'est pas parfait, on peut toutefois le considérer comme satisfaisant, en général.

Quant aux activités, s'il est du devoir du gendarme de constater les infractions, il appartient au pouvoir judiciaire de poursuivre et la gendarmerie n'a pas à juger la façon dont s'exerce cette poursuite.

A propos de l'effort d'économie fourni ou non par la gendarmerie, je dirai qu'abstraction faite des quelques cas isolés signalés par M. Eicher, le frein mis aux dépenses est réel. Il suffit de comparer les crédits accordés aux montants dépensés pour s'en convaincre.

Il m'est impossible de répondre avec précision à toute une série de remarques que vous formulez quant à certains petits faits individuels. Elles me semblent traduire peut-être une quelconque rancune que pourrait avoir l'un ou l'autre gendarme mal informé ou n'ayant qu'une vue très partielle, sinon subjective de quelque événement isolé. Je m'informerai néanmoins sur la plupart des petits problèmes soulevés par M. Eicher.

Quant à la question concernant les syndicats, les membres du personnel de la gendarmerie peuvent, selon la loi de 1975 portant le règlement de discipline, s'affilier à des associations professionnelles agréées par le Roi groupant exclusivement les membres de ce personnel en service actif ou pensionnés et dont les statuts prévoient expressément que la majorité des membres du conseil d'administration sont des éléments des cadres actifs en activité de service.

En exécution de l'arrêté royal de 1982 relatif à l'agrément des organisations syndicales de la gendarmerie, les deux syndicats existants, à savoir le Syndicat national du personnel de la gendarmerie et la Fédération syndicale de la gendarmerie belge, ont introduit une demande d'agrément. La procédure qui doit conduire à la publication des arrêtés royaux agréant les syndicats est en cours.

Le critère de représentativité fixé par la loi de 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats n'a pas été modifié. L'intention manifestée par mon prédécesseur de le modifier ne m'est pas inconnue. Ainsi que la lecture des documents parlementaires concernant la loi de 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel le fait apparaître, les raisons ayant motivé le critère de représentativité tel que repris dans cette loi ne sont pas sans valeur. Par ailleurs, la modification envisagée est à l'étude: ma décision à ce sujet n'est pas encore arrêtée, mais il convient de faire remarquer que cela n'entrave en rien les relations effectives que j'entretiens avec les deux syndicats du personnel du cadre actif de la gendarmerie.

Des questions m'ont été posées sur la répartition du personnel de différents grades entre les services au niveau national. Je signale que la fraction de personnel occupé à des tâches administratives et logistiques est de l'ordre de 10 p.c., ce qui me paraît tout à fait normal et acceptable.

Mijnheer Peetermans, ik wens u te danken voor de lovende woorden over het rijkswachtcorps. Niettegenstaande de moeilijkheden waarmee de rijkswacht wordt geconfronteerd, slaagt zij er toch in door haar onverminderde toewijding, de haar toevertrouwde taken op een meer dan bevredigende wijze te vervullen. Hiervoor verdient zij alle lof.

Inzake het personeelstekort wil ik herhalen wat ik reeds meermaals heb gezegd: indien er thans geen budgettaire moeilijkheden waren, zou er ook geen probleem van getalsterkte zijn. Ik ga in grote lijnen akkoord met uw beschouwingen over mogelijke wisseloplossingen, zoals de overheveling van bepaalde opdrachten naar andere rijksbesturen en het in dienst stellen van miliciens bij de rijkswacht. Elk van deze oplossingen heeft echter niet alleen voordelen, maar ook nadelen. De ideale oplossing bestaat er inderdaad in de getalsterkte aan te vullen tot het wettelijke maximum, voorgeschreven door de wet van 1975. Dat tot op heden geen initiatieven in die zin werden genomen, is het gevolg van een regeringsbeslissing waarbij de getalsterkte van de rijkswacht geblokkeerd werd op het niveau van

1 januari 1979. Dit niveau ligt lager dan het wettelijk toegelaten maximum.

Nu doet zich echter een nieuw feit voor, namelijk de regeringsinitiatieven inzake de loonmatiging, de verkorting van de arbeidsduur en het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen. De operationele beschikbaarheid van het rijkswachtpersoneel zal bijgevolg in het licht van deze nieuwe regeringsinitiatieven moeten worden bestudeerd. Deze problematiek zal het voorwerp uitmaken van sectoriële onderhandelingen. Daar mijn collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken onmiddellijk belang hebben bij de goede werking van de rijkswacht, heb ik hen uitgenodigd hierover vooraf gezamenlijk overleg te plegen.

Tenslotte is er het probleem van de veiligheid van het personeel en de vraag of er concrete maatregelen in dit verband werden getroffen. Ik kan u verzekeren dat, binnen de grenzen van de bevoegdheden die de wet van 1957 op de rijkswacht mij toekent inzake de organisatie en het beheer van deze macht, één van mijn hoofdbekommeringen erin bestaat, in te spelen op de wisselende omstandigheden waarin de leden van de rijkswacht kunnen worden opgeroepen om hun opdrachten uit te voeren. Ik wil hun fysieke integriteit hierbij zo goed mogelijk beschermen. In dit verband werden reeds een aantal praktische maatregelen getroffen, waarvan ik er enige kan aanstippen.

Vermits de bescherming van het personeel in de eerste plaats functie is van het optreden van dit personeel, werden er instructies uitgevaardigd voor de eigenlijke dienstuitoefening op terrein. De opleiding werd hieraan aangepast.

De beveiliging van de plantons in de kwartieren, werd bestudeerd en er worden veiligheidswerken uitgevoerd, zoals het plaatsen van kogelvrij glas en alarmsystemen, hierbij natuurlijk rekening houdend met de prioriteiten die werden opgemaakt, en met de budgettaire mogelijkheden.

Om het personeel beter te beveiligen bij de uitvoering van zijn taak inzake openbare orde, werden zoals gezegd, nieuwe helmen, schilden en gelaatsbeschermers aangekocht.

Aan mijn collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken heb ik voorgesteld een aanpassing van de wetgeving tot regeling van het gebruik van vuurwapens te overwegen met het oog op een betere bescherming van de vertegenwoordigers van het openbaar gezag.

De administratieve procedure voor de toekenning van een bijzondere vergoeding aan de personeelsleden die het slachtoffer zijn van geweldsdaden, werd ingezet. Deze procedure is echter onderhevig aan termijnen waarop ik weinig of geen vat heb.

Tenslotte wens ik nog te vermelden dat alle andere voorstellen ter zake, onder meer deze ingediend door de vakbonden, grondig zullen worden onderzocht.

Zo nodig zal ik hierbij mijn collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken betrekken, zodat het overleg in een ruimer kader kan plaatsvinden dat ook de gebieden omvat die tot hun respectieve bevoegdheden behoren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie pour 1983.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor 1983.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 4-X-1, session 1982-1983, de la Chambre des représentants.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stuk nr. 4-X-1, zitting 1982-1983, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses de la gendarmerie, afférentes à l'année budgétaire 1983 des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes . . .	14 261,0	60,0	50,0
TITRE II			
Dépenses de capital . . .	154,8	294,9	380,0
Totaux . . .	14 415,8	354,9	430,0

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en voor de kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. Voor de uitgaven van de rijkswacht voor het begrotingsjaar 1983 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vast-leggings-kredieten	Ordonnancings-kredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven . . .	14 261,0	60,0	50,0
TITEL II			
Kapitaaluitgaven . . .	154,8	294,9	380,0
Totalen . . .	14 415,8	354,9	430,0

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes (titre I)*

Art. 2. Les indemnités pour frais funéraires, ainsi que les allocations de naissance, peuvent faire l'objet d'ordonnances d'ouvertures de crédit au même titre que les dépenses fixes.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

Art. 2. De vergoedingen voor begrafeniskosten, alsmede het kraamgeld, mogen het voorwerp van ordonnantiën van kredietopening uitmaken zoals de vaste uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le ministre de la Défense nationale est autorisé à liquider des avances provisionnelles sur l'indemnisation à charge de l'Etat du chef de dommages subis par des membres du personnel ou par des tiers.

Art. 3. De minister van Landsverdediging is ertoe gemachtigd op de schadeloosstelling ten laste van de Staat ingevolge schade, geleden door leden van het personeel of door derden, provisionele voorschotten te betalen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Par dérogation aux dispositions de l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits inscrits aux articles énumérés ci-après peuvent porter sur des sommes qui seront dues par l'Etat du chef d'obligations nées à sa charge au cours d'années antérieures à l'année budgétaire :

Titre I, section 31, article 11.03, uniquement pour ce qui concerne les indemnités pour accidents du travail;

Titre I, section 31, article 12.01;

Titre I, section 31, article 12.04;

Titre I, section 31, article 12.05, uniquement pour ce qui concerne les indemnités pour dégâts matériels;

Titre I, section 31, article 12.20.01, uniquement pour ce qui concerne les fournitures effectuées par des pharmaciens civils ou agréés et les prothèses dentaires et chirurgicales.

Titre I, section 31, article 33.05.

Art. 4. Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de kredieten die op de hierna opgesomde artikels ingeschreven zijn sommen beogen die de Staat zal verschuldigd zijn wegens verbintenissen ontstaan te zijnen laste tijdens jaren die aan het begrotingsjaar voorafgaan :

Titel I, sectie 31, artikel 11.03, slechts wat de vergoedingen voor arbeidsongevallen betreft;

Titel I, sectie 31, artikel 12.01;

Titel I, sectie 31, artikel 12.04;

Titel I, sectie 31, artikel 12.05, slechts wat de vergoedingen voor materiële schade betreft;

Titel I, sectie 31, artikel 12.20.01, slechts wat de leveringen gedaan door burgerlijke of aangenomen apothekers alsmede hetgeen tand- en heelkundige prothesen betreft;

Titel I, sectie 31, artikel 33.05.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — Section particulière

Art. 5. Les opérations effectuées sur le fonds spécial figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi sont évaluées à 500 000 francs pour les recettes et à 500 000 francs pour les dépenses.

TITEL IV. — Afzonderlijke sectie

Art. 5. De verrichtingen op het speciaal fonds dat voorkomt in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 500 000 frank voor de ontvangsten en op 500 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le mode de disposition des avoirs mentionnés au fonds inscrit au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article.

Ce fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes est désigné par l'indice A.

Art. 6. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor het fonds ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet wordt aangeduid naast het nummer van het artikel.

Dit fonds waarvan de uitgaven aan het voorafgaandvisum van het Rekenhof worden voorgelegd is door het teken A aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1982

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1982

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget de la Gendarmerie de 1982.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor 1982.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir document n° 5-X-1, session 1982-1983, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 5-X-1, zitting 1982-1983, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. — Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten, ingeschreven onder de titel I — lopende uitgaven en onder de titel II — kapitaaluitgaven, van de begroting van de uitgaven en onder de titel II — kapitaaluitgaven, van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1982, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

Aanpassingen	Niet- gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	178,0	—	—
Bijkredieten voor vorige jaren .	54,3	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Verminderingen	25,0	—	—
Bijkredieten voor vorige jaren .	14,0	—	—

Algemeen totaal:

Bijkredieten voor het lopend jaar	178,0	—	—
Verminderings	25,0	—	—
Bijkredieten voor vorige jaren .	68,3	—	—

I. — Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I — dépenses courantes et au titre II — dépenses de capital, du budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1982, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

Ajustements	Crédits non dissociés	Crédits dissociés	
		Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . .	178,0	—	—
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . .	54,3	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Réductions	25,0	—	—
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . .	14,0	—	—
Total général:			
Crédits supplémentaires de l'année courante.	178,0	—	—
Réductions.	25,0	—	—
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . .	68,3	—	—
— Aangenomen.			

— Aangenomen.

Adopté.

II. — *Diverse bepalingen*

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

II. — *Dispositions diverses*

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi à 16 heures au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen vanmiddag te 16 uur over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 15 heures.

Wij zetten onze werkzaamheden vanmiddag te 15 uur voort.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 11 h 35 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 11 u. 35 m.*)

2044